

MAUSOLEUL LUI VASILE ALECSANDRI DE LA MIRCEȘTI. CONTRIBUȚII DOCUMENTARE

VIRGILIU Z. TEODORESCU

Moto:

„Morții sînt rădăcinile unui neam.
Din fiecare se desprinde o fibră de viață”

OCTAVIAN GOGA

Cinstirea memoriei lui Vasile Alecsandri în chiar locul unde a trăit și creat o mare parte din viață, a preocupat pe urmașii care au apreciat opera bardului de la Mircești. Plaiurile atât de dragi lui, mediul casei părintești, din apropierea luncii Siretului unde și-a trăit copilăria și, ulterior, de-a lungul anilor, mai ales vara, căuta să fie prezent în aceste locuri prielnice creației sale, l-au făcut pe Vasile Alecsandri să-și dorească să petreacă și ultimele clipe din viață lângă cei dragi, lângă locurile care îi evocau

atîtea amintiri plăcute. Într-o scrisoare din februarie 1890 își manifestă astfel aceeași dorință: *Gîndul meu zboară la Mircești [...] Caut să-mi reculeg puterile pentru ca să pot întreprinde la începutul lui iunie întoarce-*

rea mea la Mircești. La alta nu mă gîndesc, căci am nostalgia luncii”¹

Aici va apune, la 22 august 1890, în mijlocul aceluia care l-au iubit și stimat pe omul și poetul atât de apro-

Profilul fațadei nordice a mausoleului Vasile Alecsandri, întocmit de arhitectul N. Ghica-Budești (1926)

Mircești, 1928. Mausoleul Vasile Alecsandri.

¹ Din discursul de la Academia Română, 2 iunie 1928, cu prilejul manifestărilor dedicate lui Vasile Alecsandri; ziarul „Universul”, an XLVI, nr. 126, 4 iunie 1928, p. 9.

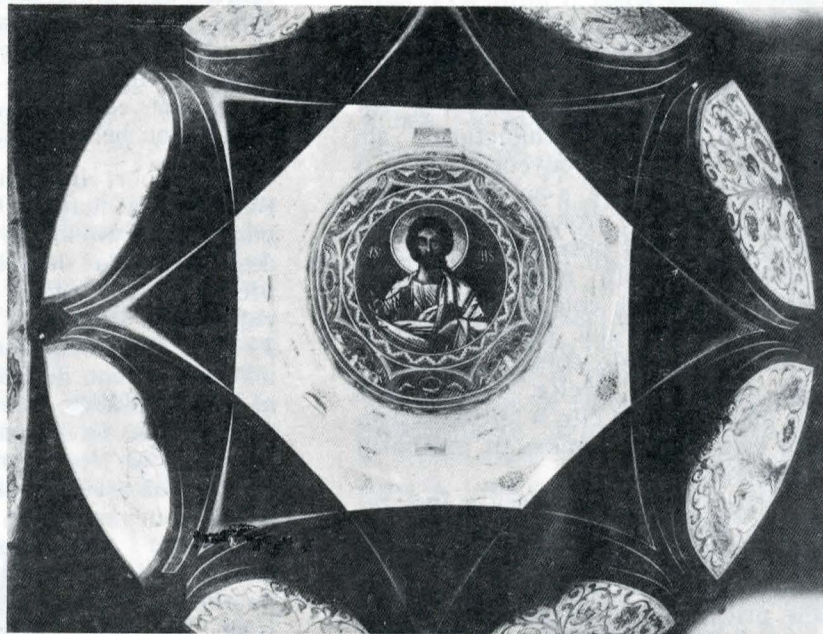
² C. G., Nicolescu *Vasile Alecsandri*, Editura pentru Literatură și Artă, 1965, București, p. 672.

Mircești, 1928. Fresca din conca altarului mausoleului, elementele decorative și spațiile libere preconizate de pictorul Paul Molda pentru a fi, ulterior, pictate cu scene din viața și activitatea lui Vasile Alecsandri.

Mircești, 1928. Fresca din turla mausoleului, redînd pe Iisus Pantocrator.

piat. A fost înmormîntat duminică, 26 august, în curtea casei pe care o clădise în 1864, conform dorinței soției sale Paulina, nu departe de vechea casă părintească. Terenul căzînd în perimetrul de împrumut a sătenilor, Vasile Alecsandri a făcut cu ei un schimb, cedînd teren din vechea grădină.

Mormîntul era străjuit de falnici și seculari copaci, vestigii din vechea luncă a Siretului. Provizoriu, mormîntul a fost protejat printr-o construcție de lemn, urmînd ca, ulterior, să fie ridicată o construcție definitivă. Astfel se realiza parțial dorința defunctului, exprimată în testamentul prin care transmitea soției sale, la 20 noiembrie 1886, următoarele: „O rog, dacă va dispune de mijloace, să clădească o școală încăpătoare și să construiască pe piața satului de lângă casă o biserică mică (capelă) cu trei bolți, destinată rămășițelor părinților mei și ale întregii mele familii. Pentru această clădire, precum și pentru meremntul caselor și a acaretelor se va lua lemnul de construcție necesar din luncă de pe malul Siretului [...]”³.

Au trecut însă anii și construcția ce proteja mormîntul, din cauza greu-

tăților materiale, intrase într-un grad avansat de distrugere, nefiind înlocuită cu alta definitivă.

În anul 1903, Academia Română a luat inițiativa strîngerii, prin subscripție publică, a unui fond, la care ea s-a înscris cu suma de 5 000 lei, pentru ridicarea unui monument marelui poet național în fața planuitului local al Academiei Române⁴.

În anul 1914, Paulina Alecsandri, cu fiica și nepoatele de fiică, donează Academiei Române casa de la Mircești, împreună cu curtea și grădina în care se afla și mormîntul lui Vasile Alecsandri. Academia a primit donațiunea propunîndu-și să ridice pe mormîntul bardului un „monument demn de dînsul și de națiunea al cărei suflet l-a reprezentat, l-a încălzit și l-a luminat peste o jumătate de secol”. În același sens și-a propus a „întreține în bună stare casa, restabilind cît mai deplin cuprinsul ei, așa cum a fost în timpul anilor din urmă trăiți intrinseca de gloriosul poet”⁵. Paulina Alecsandri a locuit în această casă pînă la 19 februarie 1921. Ulterior,

unele litigii cu urmașii au determinat ca acțiunea de organizare a camerelor muzeu să fie întîrziată. Atenția Academiei Române s-a îndreptat în această conjunctură spre locul de veci al poetului. Sumele de bani strînse între timp pentru proiectatul monument evocator în orașul București au fost dirijate pentru întreținerea casei de la Mircești și începerea lucrărilor de construire a capelei mausoleu.

În anul 1916 s-a publicat un concurs, la care au fost invitați arhitecții să prezinte proiecte de planuri pentru monumentul capelă care urma să fie construit deasupra mormîntului. Concursul n-a avut un rezultat corespunzător și nici un proiect n-a fost achiziționat. Au urmat anii grei ai războiului mondial, ai refacerii și, la sfîrșitul anului 1924, conducerea Academiei Române — președinte I. C. Negruzzi și secretar general V. Pîrvan — a adresat, la 27 decembrie, conducerii Ministerului Cultelor și Artelor un memoriu prin care aducea la cunoștință situația deplorabilă în care se găsea construcția de scînduri după 34 de ani de la ridicare, amenințînd de la o zi la alta cu prăbușirea. Memoriul arată că... „această stare de lucruri este un adevărat scandal național care nu mai poate dăinui. Aca-

³ Arh. St. Iași, fond Documente P 166/8; Cronica, an III, nr. 39 (138), 28 septembrie 1968.

⁴ Arh. St. Vîlcea, fond Prefectura jud. Vîlcea, dosar 27/1903 f. 592; arh. St. Constanța, fond Primăria municipiului Constanța, dosar 16/1905, f. 15, 18; Arh. St. Buc. inv. 527, fond Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor, dosar 361/1903, f. 1 — 3; Rădulescu-Pogoneanu Elena, Viața lui Alecsandri, Craiova, f.a./1940, p. 336.

demia nu are mijloacele necesare spre a face ce s-ar cuveni, iar apelurile ei repetate la instituțiile economice și financiare din țară nu au avut decît un slab răsunet.

Academia este deci silită să ceară ajutorul guvernului, ca cel mai înalt organ al statului și al neamului, spre a face să înceteze, cu cea mai mare grabă această tristă stare de lucruri.

În același memoriu se solicita și contribuția arhitectului N. Ghica-Budești, la realizarea proiectului, care activa în cadrul Comisiei Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Cultelor și Artelor.

Proiectul astfel întocmit a căutat să răspundă dorinței testamentare, preconizînd ridicarea unei construcții de proporții reduse, dar elocventă, valorificînd tradițiile arhitecturale ale vechilor biserici moldovenești. Este o construcție în care s-au păstrat elementele: pridvor, pronaos, naos cu absidele laterale și absida altarului. Intrarea în incinta mausoleului este străjuită de două coloane care susțin arcadele pridvorului deschis. Întreaga construcție este dominată de o cupolă poligonală zvoltă. Fiecare din cele opt laturi are cîte o fereastră prin care este filtrată lumina în interiorul mausoleului.

Decorațiunea exterioară a fost realizată prin folosirea placajului de piatră peste zidăria de cărămidă. La contraforturi, colțurile cupolei, arcadele pridvorului, profilele sînt scoase în evidență prin folosirea unor dale mari de piatră albă șlefuită, în rest spațiul fiind placat cu piatră roșie prelucrată prin cioplire. În anumite zone au fost plasate rînduri de cărămidă aparentă, precum și elemente ceramice smălțuite — discuri colorate.

La începutul anului 1925 s-au început lucrările de organizare a șantierului, de procurare a materialelor necesare⁵, iar în a doua parte a anului s-a trecut la executarea lucrărilor propriu-zise.

Lucrarea a fost proiectată iar executarea îndeaproape supravegheată de către arhitectul N. Ghica-Budești.

În anul 1926 — 1927, lucrările la mausoleu au continuat. În 1926 au fost necesare fonduri suplimentare față de anul 1925, cînd s-au cheltuit circa 762 000 lei. În 1926 s-au alocat circa 1 000 000 lei⁷.

Pe șantier, lucrările au fost conduse de antreprenorii M. Bruchmayer și Al. Popovici. La 16 august 1926, în prezența arhitectului I. Mihăilescu, delegatul Ministerului Cultelor și Artelor, s-a procedat la predarea antreprizei, constatîndu-se cu acest prilej unele nerespectări față de proiect, în

execuție, fapt care a determinat realizarea remedierilor necesare, întîrziindu-se astfel termenul de predare a lucrării.

Lucrările la fundații, construcția la roșu, placarea cu piatră extrasă din carierele de la Tg. Ocna (albă) și Zastavna (roșie), acoperișul realizat cu țiglă lucrată la Școala de meserii din Curtea de Argeș, țiglă, colorată executată de fabrica din Craiova au reclamat din partea arhitectului diriginte, N. Ghica-Budești, o atentă și permanentă supraveghere care s-a materializat, datorită existenței, în ultimă instanță, prin calitatea lucrării executate⁸. La această reușită o contribuție deosebită și-a adus-o și inginerul A. Chiricuță, care a realizat calculele și proiectele lucrărilor cu beton armat⁹.

Un raport întocmit de N. Ghica-Budești la 8 martie 1927, înaintat Ministerului Cultelor și Artelor, oglindește situația lucrărilor executate, precum și a lucrărilor în curs de execuție, care urmau să fie încheiate la 15 mai, cînd locul constructorilor urma să fie luat de pictorul executant al decorațiunilor interioare. Se preconiza¹⁰ ca, în toamna anului 1927, lucrările să fie complet terminate, urmînd să se treacă la depunerea sicriului în noul locaș de veci¹¹.

Pentru continuarea lucrărilor, Vasile Goldiș, ministrul Cultelor și Artelor, a asigurat noi fonduri materiale. Lucrările s-au desfășurat însă în tot timpul anului 1927. Terminarea lucrărilor a fost anunțată de arhitectul antreprenor Al. Popovici, în luna martie 1928, cînd se solicită o comisie pentru recepționarea lucrărilor¹². O primă recepție provizorie o face arhitectul N. Ghica-Budești, la 30 aprilie 1928.

Cu ocazia terminării lucrărilor la mausoleu s-au asigurat și unele lucrări de strictă necesitate la casa poetului, gardurile grădinii. În final, lucrările de construcție au costat 2 276 497,30 lei. La 8 iunie 1928, arhitectul Petre Antonescu, inspector general în Ministerul Cultelor și Artelor, împreună cu arhitectul N. Ghica-Budești și arhitectul Al. Popovici, au asigurat recepția provizorie a lucrărilor, confruntînd planurile cu situația de pe teren. După un an, la 15 iulie 1929, arhitectul Gheorghe Balș a încheiat procesul verbal al recepției definitive a lucrărilor la Mausoleul lui Vasile Alecsandri, de la Mirecești, con-

statînd că lucrurile, după un an de zile, sînt în stare bună¹³.

Decorațiunea interioară a preocupat atît conducerea Academiei Române, cît și pe arhitectul diriginte al lucrării. La 13 decembrie 1926, Ministerul Cultelor și Artelor se adresa Academiei Române, solicitîndu-i părerea în vederea realizării picturilor interioare de la mausoleu. Se punea problema dacă lucrarea să fie încredințată artistului plastic Artur Verona sau să fie lansat un concurs¹⁴. Consultat în prealabil de către arhitectul N. Ghica-Budești, Artur Verona a opinat pentru executarea figurilor în mărime naturală, în cadrul atelierului, iar executarea să fie încredințată spre copiere pe perete unor pictori specialiști. El preciza că această lucrare s-ar ridica la suma de 2 000 000 lei.

De fapt, cele două instituții care patronau lucrarea, încă de la începutul anului 1926, lansaseră un concurs la care participaseră pictorii I. Mihail și Paul Molda. Astfel, la 2 martie 1926, Paul Molda transmitea Ministerului Cultelor și Artelor un deviz spre aprobare, conținînd proiectul de principiu al decorațiunii interioare a mausoleului, pe care preconiza să o realizeze¹⁵. Academia Română, în ședința din 19 martie 1926, examinînd devizele prezentate de cei doi pictori, a hotărît ca executarea lucrării să fie oferită lui Paul Molda¹⁶. La 26 iulie 1926, arhitectul N. Ghica-Budești, primind primele schițe, le considera neconcludente și solicită, pentru a sigura un rezultat bun, să se facă o analiză mai atentă a propunerilor¹⁷. Paul Molda, în urma alegerii macheții prezentate în fața juriului Academiei Române, solicită fonduri pentru realizarea studiilor în mărime naturală¹⁸. Plecînd de la premisa că din punct de vedere arhitectural mausoleul era construit în formă de biserică moldovenească, Paul Molda considera ca și pictura să fie realizată în aceeași manieră. În turlă rezerva spațiu pentru Crist Pantocratorul înconjurat de serafimi și heruvimi, iar pe restul spațiului turlei repartiza pictură decorativă. Pe cei patru pandantivi reprezenta pe cei patru evangheliști. În rest se preconizau frize ornamentale. La absidele laterale și la absida altarului urmau să fie pictați sfinți. În partea de jos propunea un brîu draperie. În bolta pridvorului urma să picteze pe Crist Emanoil.

Acest prim deviz¹⁹ — a suferit pe parcurs îmbunătățiri, după cum aflăm dintr-un memoriu înaintat Mi-

⁸ Ibidem, dosar 136/1926, f. 88 — 90.

⁹ Ibidem, dosar 136/1926, f. 109.

¹⁰ G. Bogdan Duică, *Vasile Alecsandri — Povestirea unei vieți*, publicată la inaugurarea mausoleului de la Mirecești în anul 1926, cu cheltuiala Ministerului Cultelor și Artelor, București, Cultura Națională, 1926, 63 p. + 3 lith. + 1 pl.

^{11,12} Arh. St. Buc., fond Ministerul Cultelor și Artelor, dosar 135/1928, f. 23, 44, 47, 48, 49.

¹³ Ibidem, dosar 100/1929, f. 68.

¹⁴ Ibidem, dosar 136/1926, f. 114 — 115.

¹⁵ Ibidem, dosar 136/1926, f. 34.

¹⁶ Ibidem, dosar 136/1926, f. 35.

¹⁷ Ibidem, dosar 138/1926, f. 202 — 203.

¹⁸ Ibidem, dosar 136/1926, f. 56.

¹⁹ Ibidem, dosar 136/1926, f. 36.

⁵ Arh. St. Buc., fond Ministerul Cultelor și Artelor, dosar 117/1924, f. 55 — 57.

⁶ Ibidem, dosar 113/1925, f. 50, 51, 52, 72 — 80, 89; Calendarul Ligii Culturale 1924, Buc., p. 62.

⁷ Arh. St. Buc., fond Ministerul Cultelor și Artelor, dosar 136/1926, f. 9, 37, 49, 50, 72, dosar 138/1926, f. 153.

nisterului Cultelor și Artelor, la sfârșitul lunii iulie 1927²⁰. Astfel, la punctul 3, Paul Molda susține că: „[...] în această construcție, cinstindu-se memoria unuia din marii noștri poeți, se va căuta și prin pictură a se reprezenta părțile din opera sa cele mai expresive ca viața românească, cîntate de el, ca secerișul, cositul, aratul și altele“. Iar la punctul următor stipula: „Se vor reprezenta subiectele relative la viața și gloriificarea poetului, precum și o alegorie V. Alecsandri între comedie și poezie, cele două părți principale ale activității sale“. Alecsandri luînd parte la acele „Jeux Aloroux din Toulouse“, concursuri și manifestări literare ale poezilor provenșali cu Mistral și ceilalți, ale căror sărbători erau Alecsandri, Cîntecul Gintei Latine și Alecsandri între scriitorii români contemporani. Referitor la distribuția subiectelor, pictorul Paul Molda preconiza să procedeze astfel: „[...] în bolta turlei și pe bolta altarului, în sferele cele de sus se vor face scenele religioase, de altfel chiar arhitectura le cere. În semibolți, în spațiile mediane, se fac alegorii și subiectele de mărire a poetului. În panourile cele de jos, în imediat contact cu pămîntul, se fac scenele din viața românească“.

5. Mircești, 1928. Solemnitatea dezvelirii mausoleului lui Vasile Alecsandri. Moment din timpul discursului lui Alexandru Lapedatu.

În privința tehnicii picturii susținea cu hotărîre: „[...] Execuția se face cu pictură «al fresco» care, am stabilit după ultimele lucrări, e superioară tuturor celorlalte tehnici. E foarte durabilă, ține cît zidul, nu se alterează, e luminoasă și are culori frumoase²¹“.

Referindu-se la acest memoriu, care completează ideile inițiale relative la concepția de bază, arhitectul N. Ghica-Budești, la 2 august 1927,

apreciază spiritul de colaborare și compoziția propusă, arătînd că: „[...] din fericire e un pictor pe care îl cunosc de mult, cu care sper să ajung la un rezultat dacă va consimți și asculta în chestiunile relative la partea decorativă a picturii, care este mai strîns legată cu arhitectura. Examinînd studiul mai precis și mai amănunțit, întocmit de Dl. Molda, acum în urmă, îl găsesc bun în principiu în ceea ce privește compoziția și împărțirea suprafețelor de pictat, precum și în ceea ce privește gama de culori, care trebuie să asigure armonia picturii cu lumina geamurilor galbene de la ferestre și pardoseala roșcată a pavimentului. Un cîmp general albastru închis, pe care se detașează atît figurile religioase, cît și ornamentele în stilul obișnuit al bisericilor noastre [...]“.

La 5 august 1927, acest memoriu a fost aprobat de Alexandru Lapedatu, ministrul Cultelor și Artelor²², iar la 1 septembrie, între Ministerul Cultelor și Artelor și pictorul Paul Molda s-a încheiat un contract²³ pentru decorarea interioară a mausoleului conform proiectului aprobat de Academia Română și celelalte studii prezentate. Se aproba executarea lucrărilor menționate în memoriul deviz,

înregistrat la 16 august 1927, cu precizarea că zece panouri alegorice rămîn rezervate pentru o execuție ulterioară, lucru care, din păcate, nu s-a mai întîmplat din lipsă de fonduri. În contract se menționa expres: „[...] Pictura se va executa în frescă, cu culori și materiale de cea mai bună calitate, cu var vechi stîns de cel puțin un an, pe tencuială specială, executată de un tencuitor special, care va respecta întocmai liniile arhitecturale“.

După încheierea contractului, Paul Molda și colaboratorii²⁴ săi, meșterul italian Leonardo Antonio, realizator al tencuielilor, pictorul N. Dauner, fost colaborator al lui Artur Verona la pictarea paraclisului de la Castelul Bran, Sebastian Constantinescu, fost elev și colaborator al lui Lecomte du Nouy, au trecut la realizarea lucrărilor conform caietului de sarcini încheiat la 19 septembrie 1927. În luna ianuarie 1928, un raport²⁵ aducea la cunoștință că echipa, sub conducerea lui Paul Molda, a lucrat pînă la 25 decembrie 1927, în condițiuni grele, executînd o mare parte din lucrările ce-i reveneau, circa 3/5 din întreaga lucrare, urmînd ca la 14 aprilie 1928 să fie terminat restul. Pasiunea i-a impus artistului să realizeze mai mult decît prevedea contractul încheiat. O telegramă urgentă, expediată la 15 mai 1928, cerea pictorului să desfacă schelele din interior, urmînd ca la 19 mai să se officieze, în prezența ministrului Cultelor și Artelor și a reprezentanților Academiei Române, mutarea osemintelor lui Vasile Alecsandri în noul locaș²⁶.

O comisie de recepție, formată din reprezentanții Academiei Române și ai Ministerului Cultelor și Artelor; a apreciat realizarea picturii. Inițial, președintele Academiei Române, Emil Racoviță, invitase pe academicianul G. Țițeica să participe, alături de pictorul Costin Petrescu, la recepționarea lucrării²⁷. Fiind invitat la o manifestare științifică peste hotare, G. Țițeica a fost înlocuit cu vicepreședintele Academiei Române, arhitectul Gh. Balș. Această comisie a apreciat calitățile artistice, dar a avut anumite rețineri în ceea ce privește calitatea stratului de tencuială, a aderenței cu pereții clădirii²⁸. Se constată că pictura a acoperit o suprafață de 203,60 metri pătrați. Inițial, prin contract, pictorul Paul Molda a fost obligat să realizeze 94,41 metri pătrați, din care 78,80 metri cu elemente decorative și 15,61 cu figuri. Pictura a costat în total 400 000 lei (50 000 lei schițele și 350 000 lei pictura)²⁹. În ansamblu, cheltuielile pentru realizarea mausoleului s-au ridicat la 4 392 381,73 lei³⁰.

La 13 iunie 1928 s-a făcut recepția definitivă a întregii lucrări de către arhitectul Gh. Balș³¹.

Cu prilejul terminării lucrărilor la mausoleu au avut loc o serie de manifestări culturale pentru a evoca personalitatea și creația lui Vasile Alecsandri.

²⁴ Ibidem, dosar 93/1927, f. 49, 55.

²⁵ Ibidem, dosar 135/1928, f. 2 – 3.

²⁶ Ibidem, dosar 135/1928, f. 35.

²⁷ Ibidem, dosar 135/1928, f. 40.

²⁸ Ibidem, dosar 135/1928, f. 78.

²⁹ Ibidem, dosar 100/1928, f. 43.

³⁰ Ibidem, dosar 100/1929, f. 43v; Societatea de miine, an V, nr. 11, 15 iunie 1928, p. 232.

³¹ Arh. St. Buc., fond Ministerul Cultelor și Artelor, dosar 100/1929, f. 47.

²⁰ Ibidem, dosar 94/1927, f. 24, 24v.

²¹ Autorul se referă la experiența acumulată, printre altele, la realizarea, în același an, a picturii bisericii din Vaslui.

²² Arh. St. Buc., fond Ministerul Cultelor și Artelor, dosar 93/1927, f. 25, 25v.

²³ Ibidem, dosar 136/1926, f. 57; dosar 93/1927 f. 58; dosar 135/1928, f. 102.

La 19 mai au fost transferate osemintele. Mormintul a fost acoperit cu o piatră, extrasă din cariera de la Vama, frumos șlefuită și degroșată prin cioplire.

În plenul Academiei Române, la 2 iunie 1928, a fost comemorat³². Printre cei care au adus un pios omagiu reprezentantului de seamă al culturii românești a fost și poetul Octavian Goga. A doua zi, duminică, 3 iunie, la Mircești, a avut loc un pelerinaj³³, la care au participat membrii Guvernului, Academiei Române, oameni de cultură, reprezentanți ai autorităților locale, țărani din satele din împrejurimi. Au fost prezenți miniștrii Al. Lapedatu, I. Nistor, I. Ianculeț, președintele Academiei Române — Emil Racoviță, academicienii: I. Bianu, S. Mehedinți, M. Sadoveanu, G. Țițeica, Gh. Baiș, A. Rădulescu, Gr. Antipa, P. Bogdan, urmașii familiei lui Vasile Alecsandri, fiica Bogdan și nepoatele Margareta și Ele Catargi.

Emil Racoviță, Alexandru Lapedatu și Mihail Sadoveanu³⁴ au adus prin cuvinte calde omagiul întregii națiuni române.

În discursul său, Al. Lapedatu a spus: „[...] *România întreagă e datorare să cultive, în chip cuvenit și demn, amintirea țărilor mari și aleși, cari prin munca și jertfa lor, prin simțirea și entuziasmul lor au contribuit mai mult și mai cu folos la realizarea acelor idealuri ce i-au călăuzit în viață și pe care le-au propovăduit cu credință nestrămutată [...] pentru binele și prosperitatea patriei și neamului. Am mai voit să mai lăsăm generațiilor viitoare un sanctuar de amintirea și gloria poetului care să fie și să rămână pentru toate timpurile loc de pios și reconfortant pelerinaj, unde urmașii, neam de neam, să poată aduce lui Vasile Alecsandri prinosul iubirii și recunoaștinței lor tot mai vii și mai sporite, să se inspire de la năzuințele lui ideale și de la faptele sale mărețe, să culeagă pildele grăitoare și nepieritoare ale virtuților și devotamentului său pentru neam [...]*”

Au trecut anii și generație de generație și-a trimis solii pentru a aduce omagiu de recunoștință aceluia care

a contribuit la ridicarea politică și literară a României moderne.

Ca semn de recunoștință, vizitele la Casa memorială și Mausoleul de la Mircești sînt mai numeroase de la an la an, atrăgînd pe cei tineri și vîrstnici din țară și de peste hotare.

SUMMARY

Alongside years the preoccupation for paying tribute to the memory of the Mircești bard has manifested itself in various ways.

Countless initiatives have been materialized, thus forming a valuable legacy which must be known and continued. At Mircești, in the poet's house, as a symbol of respect for him who passed into immortality, a valuable monument was raised; the monument was erected in keeping with the design of architect Ghica-Budești; by its plan and decorative forms it reminds us of the old Moldavian church. Inside this construction, meant to be the mausoleum in which the bones of Vasile Alecsandri should be buried again, benefited from the contribution of the artist-painter Paul Molda who made a fresco painting.

The solemnity organized by the Romanian Academy, the initiator and finalizer of this work, offered in 1928 to all the participants, the opportunity of experiencing wonderful moments, an expression of the way in which is honoured the memory of him who contributed to modern Romania's development.

³² „Universul”, an XLVI, nr. 127, 6 iunie 1928, p. 9, 33; Arh. St. Buc., fond Paul Molda, dosar 106, f. 4, cup Universul, an XLVI, nr. 127, 6 iunie 1928, sub semnătura lui „Cș”, articolul: „La mormintul lui Vasile Alecsandri — Sfințirea mausoleului de la Mircești. Este evidențiată solemnitatea din ziua de duminică, 3 iunie.

³³ „Revista Nouă Ilustrată”, an I, nr. 5, iulie 1928, număr dedicat lui Vasile Alecsandri.

³⁴ Cu acest prilej au fost realizate 35 fotografii de către Institutul Fotografic Lumina, din Roman, și Foto-Royal, din București; Arh. St. Buc., fond Ministerul Cultelor și Artelor, dosar 135/1928, f. 59 — 61; Biblioteca Academiei Române, Cabinetul de Stampe, Stampe II 175, Album cu fotografii executate de Foto Royal. Poziția 69.543 prezintă pe Mihail Sadoveanu, citindu-și discursul. Este încadrat de către Emil Racoviță, Ioan Simionescu, Ioan Bianu, Ioan Inculeț.